

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VY_32_INOVACE_PŘ4,5_FIC_156

Dopravní výchova - projekt

Jméno autora: Kristýna Ficová
Datum vytvoření: červen 2012
Ročník: 4., 5.
Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vzdělávací obor: Přírodověda
Téma: Dopravní výchova

Anotace:

Žák si prakticky osvojí chování na silnici, při přecházení a poskytnutí první pomoci.

Téma: Projekt v dopravní výchově

Název:	<i>Doprava a já</i>
Realizace:	4. ročník
Typ projektu:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podle organizace: vícepředmětový ▪ podle navrhovatele: uměle připravený ▪ podle účelu: konstruktivní ▪ podle délky: krátkodobý ▪ podle prostředí: školní (mimotřídní) ▪ podle počtu zúčastněných: společný ▪ podle informačních zdrojů: vázaný
Smysl projektu:	Naučit žáky bezpečnostní předpisy pro chodce a cyklisty, aby se uměli bezpečně pohybovat po veřejných komunikacích. Dodržování pravidel silničního provozu.
Výstup projektu:	Zorganizovaný dopravní den.
Předpokládané cíle:	<p>kognitivní:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák dokáže vyhledávat informace, třídit je a aplikovat na modelové situace (zásady první pomoci - PP apod.) • Žák se seznámí s dopravní infrastrukturou obce, s nejčastějšími příčinami dopravních nehod a způsoby, jak jim předcházet • Žák si osvojí dopravní předpisy v roli chodce a cyklisty • Žák používá ochranné pomůcky (přilba, rukavice, náhleníky) • Žák si procvičí poskytnutí první pomoci <p>afektivní:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák si uvědomuje odpovědnost za svá rozhodování v mimořádných situacích (dopravní nehoda, úraz) a promítat ji do reálných životních situací • Žák poukazuje na problémy hendikepovaných jedinců (bezbariérový přístup). <p>sociální:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák řeší dopravních problémy v obci • Žák komunikuje a spolupracuje ve skupině a osvojí si různé sociální role (vzájemné respektování, pomoc; naslouchání, asertivní komunikace; vedení a organizování práce skupiny apod.) • Žák se naučí objektivně hodnotit vlastní nebo skupinová rozhodnutí a předvedené praktické dovednosti • Žák hledá společně efektivní řešení v problémových situacích

	(dopravní křižovatky, přenos raněného v improvizovaných podmínkách apod.)
Předpokládané výukové metody:	<p>Metody slovní: vysvětlování, práce s textem, pojmová, mapa, rozhovor.</p> <p>Metody názorně- demonstrační: předvádění a pozorování</p> <p>Metody dovednostně-praktické: napodobování, manipulování</p> <p>Aktivizující metody: diskuze, řešení problémů</p>
Organizace projektu:	<p>1. vyučovací hodina: arch papíru na pojmovou mapu, poznámkový blok a tužku na procházku. Určování dopravních značek, vysvětlování symboliky dopravních značek (co zakazuje, přikazuje nebo o čem informuje). Řešení situace v roli chodce a cyklisty. (stanoviště 1 a 2)</p> <p>2. vyučovací hodina: monitoring projíždějících aut, hodnocení chování řidičů, procvičování přechodu přes vozovku. (stanoviště 3)</p> <p>3. vyučovací hodina: technický stav jízdního kola - znalost správného vybavení. (stanoviště 4)</p> <p>4. vyučovací hodina: první pomoc, přivolání první pomoci (stanoviště 5 a 6)</p>

	<p>Stanoviště:</p> <p>1. <i>stanoviště</i> - dopravní značky - žáci si procvičovali znalosti náhodně vybraných dopravních značek.</p> <p>2. <i>stanoviště</i> - přechod vozovky - bylo hodnoceno správné chování skupiny v místě bez přechodu - sledování provozu na vozovce, rozhlédnutí se vlevo, vpravo, vyhodnocení situace na vozovce; přecházení po přechodu, řízení se semaforey pro chodce aj.). Pravidla bezpečné cesty do školy.</p> <p>3. <i>stanoviště</i> - řešení dopravních situací v obci na řízené/neřízené křižovatce v roli řidiče motorového vozidla, cyklisty nebo chodce; žáci posuzovali chování chodců a řidičů, např. správné pořadí vozidel při průjezdu křižovatkou, nebezpečné přecházení chodců na červenou nebo za stojícím autem. Z vlastních postřehů a hodnocení chování účastníků silničního provozu si pořizovali zápisy, které společně analyzovali a navrhovali účinná opatření.</p> <p>4. <i>stanoviště</i> - technický stav jízdního kola - byla hodnocena znalost správného vybavení jízdního kola (brzdy, zvonek, odrazky, zadní světlo), základní údržba kola a používání ochranných prostředků cyklisty (přilba a chrániče), znalost bezpečné jízdy na kole, koloběžce a bruslích (chodník, silnice, stezka pro cyklisty, park, lesní cesta a hřiště).</p> <p>5. <i>stanoviště</i> - první pomoc - hodnotila se znalost telefonních čísel tísňového volání, kvalita a pohotovost ošetření zraněného (např. poranění kolene, hlavy, zlomenina horní nebo dolní končetiny, správné přiložení obvazu, první pomoc při zástavě srdce, uložení do stabilizované polohy, přenos raněného).</p> <p>6. <i>stanoviště</i> - přivolání odborné pomoci při dopravní nehodě, úrazu na jízdním kole, zranění chodce; v modelových situacích se hodnotila pohotovost a věcnost při komunikaci se službami odborné pomoci (záchranná služba, policie, hasiči).</p>
Předpokládané činnosti:	<p>Vycházka po okolí Dopravní značky Jednotlivá stanoviště</p>
Předpokládané pomůcky:	<p>figurína, obinadlo, nosítka, mobilní telefon na přivolání rychlé pomoci; jízdní kolo a vybavení na jeho údržbu</p>

Danému projektu předcházela přípravná fáze, ve které se žáci seznamovali dopravou. Prostřednictvím pracovních listů BESIP určovali dopravní značky. V rámci výtvarné výchovy vyráběli modely jednoduchých dopravních prostředků. První vyučovací hodina: vytvoření pojmové mapy na arch papíru, kde do středu napíšeme slovo DOPRAVNÍ VÝCHOVA, žáci měli za úkol vymyslet vše, co je napadne.

Následovala vycházka a poznávání dopravních značek, vysvětlování jejich symboliky (co zakazuje, přikazuje nebo o čem přikazuje). Řešení základní dopravní situace v roli chodce a cyklisty (chování chodců v dopravním provozu, vstupování na vozovku, chůze po silnici, nošení reflexních doplňků, chování v blízkosti vozovky apod.)

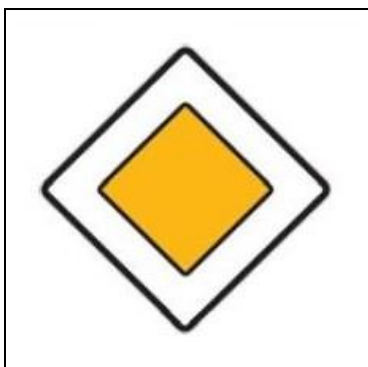
Dopravní značky

1) Výstražné značky:

Děti

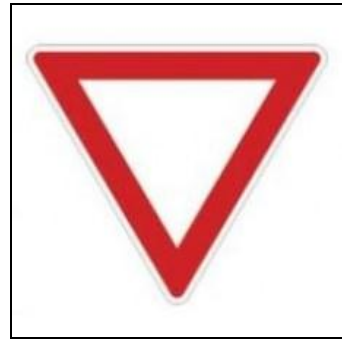
2) Značky upravující přednost:

Hlavní pozemní komunikace

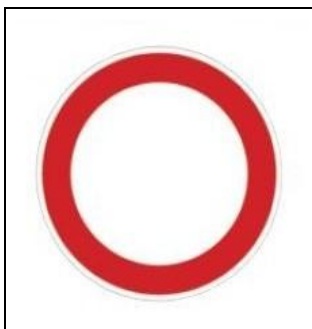

Stůj, dej přednost v jízdě

Dej přednost v jízdě

3) Zákazové značky:

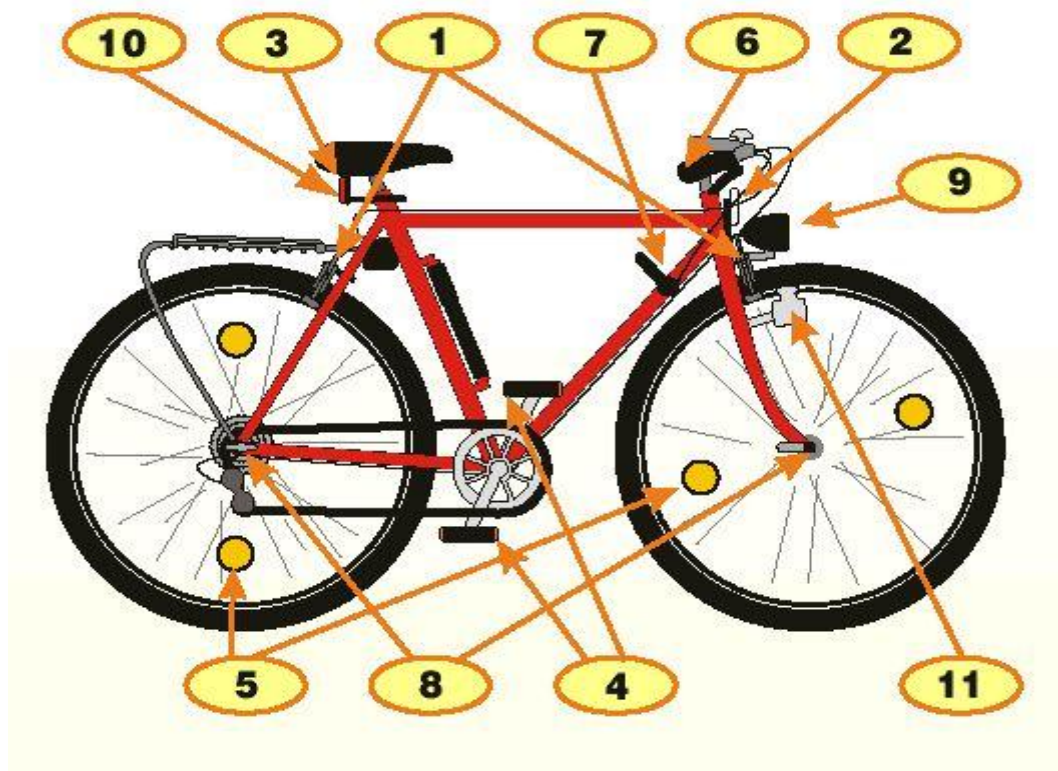
Zákaz vjezdu všech vozidel (v obou směrech)

2. vyučovací hodina: Osvojené poznatky z dopravní výchovy žáci prakticky porovnávali s konkrétní dopravní problematikou v obci (např. monitorovali projíždějící auta a hodnotili chování řidičů, procvičovali přechod přes vozovku). V obci monitorovali počet projíždějících aut, zapisovali dopravní přestupky, kterých se řidiči i chodci dopouštěli (např. nerespektování povolené rychlosti a dopravních značek, projíždění křižovatky na červenou, nedání přednosti chodcům na přechodu, řízení auta bez připoutání bezpečnostními pásy, nedodržení

povinného svícení). Žáci navrhovali opatření, která by v obci přispěla k bezpečnosti silničního provozu (snížení povolené rychlosti na 30 km/hod., umístění retardérů, provozování linky školního autobusu).

3. vyučovací hodina:

Jízdní kolo a jeho vybavení

Přiřaď správně číslo k názvu vybavení kola:

Zadní odrazka červené barvy

Zdroj elektrického proudu (baterie, dynamo)

Světlo svítící dopředu bílé barvy

Oranžové odrazky na obou stranách pedálů

Přední odrazka bílé barvy

Zakončení ovládacích páček

Dvě na sobě nezávislé účinné brzdy

Matice kol, pokud nejsou rychloupínací nebo křížové

Oranžové odrazky na paprscích kol

Zadní svítilna červené barvy nebo přerušované světlo červené barvy

Zaslepené konce řídítek

Správné řešení:

Povinné vybavení:

1. Dvě na sobě nezávislé účinné brzdy
2. Přední odrazka bílé barvy
3. Zadní odrazka červené barvy
4. Oranžové odrazky na obou stranách pedálů
5. Oranžové odrazky na paprscích kol
6. Zaslepené konce řídítek
7. Zakončení ovládacích páček
8. Matice kol, pokud nejsou rychloupínací nebo křížové

POUŽÍVEJTE CYKLISTICKÉ PŘILBY aneb Co je zvláštní na zranění hlavy?

Těžká zranění jsou většinou provázena vážným poraněním hlavy. Mnoho z těch, kteří utrpí tato těžká poranění, se už nikdy neuzdraví. Zlomené kosti nebo odřeniny se mohou zahojit, ale poranění hlavy může vést ke smrti nebo k invaliditě. Abychom lépe porozuměli proč, měli bychom vědět, jak je mozek chráněn.

Mozek je výjimečně složitou tělesnou strukturou složenou ze specifických mozkových buněk, v nichž jsou analyzovány nejrůznější podněty z vnějšího i vnitřního prostředí. Odtud jsou také vysílány příkazy ke svalům. Mozek je umístěn v lebce a obklopen čirou tekutinou (mozkomíšní mok), která jej, mimo

jiné, chrání před prudkými nárazy. Nicméně, i když je v lebce volně pohyblivý, je velmi citlivý na prudké pohyby a na změny tlaku v dutině lebeční.

4. vyučovací hodina: Žáci procvičovali poskytování první pomoci (resuscitační figurína) a přivolání odborné pomoci k dopravní nehodě (rychlá záchranná služba, policie, hasiči).

Co musím sdělit operátorovi záchranné služby, když se stanu svědkem nehody:

Ze všeho nejdůležitější je vytočit linku 112, 150, 155, nebo 158

- 1) Moje jméno, příjmení, věk
- 2) Telefonní číslo, na kterém mě operátor najde
- 3) Místo nehody, čas (pokud k nehodě došlo dříve)
- 4) Počet zraněných, přibližný věk zraněných
- 5) Míra zranění (zda dotyčný krvácí, má na první pohled zlomené končetiny, otevřené zlomeniny, zda je zaklíněn v autě, zda je při vědomí nebo je v bezvědomí, zda dýchá apod.
- 6) Jiní svědci, jiné dospělé osoby na místě nehody

Hodnocení:

Žáci byli vedeni k sebehodnocení, každý žák dostal možnost vyjádřit se k tomu, co se povedlo a v čem vidí rezervy.

Použitá literatura:

VOTRUBA, J. *Dopravní výchova pro 4. a 5. ročník základní školy*. Praha: Fortuna 2003. 64 s. ISBN 80-7168-247-0.

KRATOCHVÍLOVÁ, J. *Teorie a praxe projektové výuky*. Olomouc: Books print s.r.o. 2009. 89 s. ISBN 978-80-210-4142-4

Internetové zdroje:

Ústřední automotoklub ČR, Besip. Učební texty: Uplatňování dopravní výuky na I. stupni ZŠ [online].

http://www.uamk-cr.cz/besip/zobraz.asp?id=500003¶m=prispevky/utexty/01_1stufen.pdf

http://www.ibesip.cz/files/=4293/PRAC_LISTY_2_FIN.pdf

<http://mpolicie.c-budejovice.cz/PublishingImages/vybave1-4068.jpg>

<http://www.klimesovahracky.cz/dopravni-vychova/3490-dopravni-znacka-dej-prednost-v-jizde.html>

<http://www.klimesovahracky.cz/dopravni-vychova/3491-dopravni-znacka-deti.html>

<http://www.klimesovahracky.cz/dopravni-vychova/3497-dopravni-znacka-stuj-dej-prednost-v-jizde.html>

<http://www.klimesovahracky.cz/dopravni-vychova/3500-dopravni-znacka-zakaz-vjezdu-vsech-vozidel.html>